De rol van de huisarts in de detectie, behandeling en opvolging van kanker: een scoping review

Haio: Buelens Pieterjan , U.A.
Promotor: VAN OLMEN Josefien , U.A.
Praktijkopleider: JOILLET Lien , Vercammen Magali , WELLEMAN Danny

Context: De rol van de huisarts binnen de oncologische zorg krijgt toenemende aandacht, mede door de stijgende incidentie van kanker en de nood aan langdurige opvolging van overlevenden. Toch blijft onduidelijk hoe deze rol concreet wordt ingevuld in de verschillende fasen van het zorgtraject, en welke barrières en opportuniteiten zich daarbij voordoen.

Onderzoeksvraag: Deze scoping review beoogt de literatuur te inventariseren over de betrokkenheid van huisartsen bij de detectie, het management van toxiciteit en morbiditeit, en de opvolging van patiënten met kanker in de Europese eerstelijnszorg. Daarnaast worden kennislacunes geïdentificeerd en suggesties geformuleerd voor toekomstig onderzoek en praktijkverbetering.

Methode: Een systematische zoekstrategie werd toegepast in PubMed, Embase, Web of Science en de Cochrane Library voor studies gepubliceerd tussen 1998 en 2023. Inclusiecriteria omvatten studies over volwassen kankerpatiënten waarbij de huisarts betrokken is in een van de bovengenoemde zorgfases. De geïncludeerde studies werden geëxtraheerd via een gestandaardiseerd Excel-formulier en beoordeeld met de Mixed Methods Appraisal Tool (MMAT 2018). De resultaten werden thematisch gesynthetiseerd.

Resultaten: In totaal werden 377 studies geïncludeerd. De analyse wijst erop dat huisartsen een rol kunnen spelen in de eerste symptoombeoordeling, begeleiding bij behandelingstoxiciteit en opvolging na kankerbehandeling. Tegelijk signaleren studies structurele knelpunten, zoals beperkte diagnostische toegang, onduidelijke taakafbakening, kennishiaten en gebrekkige samenwerking met de tweede lijn. Patiëntgebonden factoren zoals lage gezondheidsvaardigheden, vage klachten en sociaal-culturele drempels lijken tijdige detectie te bemoeilijken. Digitale tools, nascholing en duidelijke taakafspraken worden genoemd als mogelijke faciliterende factoren.

Conclusie: Huisartsen kunnen een waardevolle bijdrage leveren binnen de oncologische zorg, maar ondervinden hierbij aanzienlijke belemmeringen. Deze review onderstreept het belang van duidelijke richtlijnen, interdisciplinaire samenwerking, gerichte opleiding en structurele ondersteuning om de eerstelijnszorg beter te integreren in het oncologisch zorgcontinuüm.